

POSTANOWIENIE

Dnia 13 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2023 r.
w sprawie dyscyplinarnej adwokata **M. B.**,
ukaranego za o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 80 ustawy Prawo o
adwokaturze w zw. z § 6, § 8 i § 14 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności
Zawodu,
kasacji wniesionej przez obrońcę,
od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury,
z dnia 12 czerwca 2021 r., sygn. akt WSD 51/21,
zmieniającego orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej w [...]z dnia 21
grudnia 2020 r., sygn. akt SD [...]

postanowił

1. **oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
2. **obciążyć adwokata M. B. wydatkami postępowania kasacyjnego w kwocie 20 (dwadzieścia) zł.**

UZASADNIENIE

Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej w [...] orzeczeniem z dnia 21 grudnia 2020 r., sygn. akt SD-[...], uznał obwinionego adwokata M. B. za winnego tego, że:
„działając jako pełnomocnik z wyboru P. P. w sprawie
o zapłatę z powództwa P. P. przeciwko B. sp.j. E. B., S. B., A. P. oraz R. O.
prowadzonej przed Sądem Rejonowym w S. pod sygnaturą akt XI GC [...], a
następnie przed Sądem Okręgowym w S., sygn. akt VIII Ga [...], po
prawomocnym zakończeniu postępowania:

- nie poinformował klienta niezwłocznie o wpływie do Kancelarii uzasadnienia wyroku Sądu II instancji, uczynił to dopiero na zapytanie klienta po upływie miesiąca od otrzymania przedmiotowego wyroku wraz z uzasadnieniem,
- w dniu 19 października 2016 r. poinformował błędnie klienta, że termin do złożenia skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 29 lipca 2016 r. wynosi miesiąc i upływa w dniu 19 października 2016 r., podczas gdy termin na złożenie przedmiotowego nadzwyczajnego środka zaskarżenia wynosił zgodnie z przepisami 2 miesiące i upływał z dniem 19 listopada 2016 r.,
- przygotował klientowi niedopuszczalne w świetle przepisów Kodeksu postępowania cywilnego pismo procesowe zatytułowane: «Wniosek o przedłużenie terminu do złożenia skargi kasacyjnej» i przesłał klientowi drogą mailową w dniu 19 października 2016 r. o godzinie 23:00 przedmiotowe pismo z informacją, że koniecznym jest wysłanie go do Sądu Najwyższego najpóźniej tego samego dnia do godziny 24:00, czym uchybił godności zawodu adwokackiego i naruszył zasady etyki”,

tj. przewinienia dyscyplinarnego z art. 80 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze w zw. z § 6, § 8 i § 14 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu, za które wymierzył obwinionemu karę nagany (pkt I orzeczenia). Ponadto Sąd Dyscyplinarny orzekł wobec obwinionego na podstawie art. 81 ust. 2 Prawa o adwokaturze zakaz wykonywania patronatu na czas roku (pkt II orzeczenia), a na podstawie art. 81 ust. 3a obowiązek przeproszenia pokrzywdzonego P. P. (pkt III orzeczenia).

Odwołanie od orzeczenia Sądu I instancji wniósł Rzecznik Dyscyplinarny Izby Adwokackiej, zaskarżając je na niekorzyść obwinionego co do kary, zarzucając jej niewspółmierność, tj. wymierzenie obwinionemu kary rażąco łagodnej, oraz wnosząc o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez wymierzenie obwinionemu kary zawieszenia w czynnościach zawodowych na okres 5 miesięcy w miejsce orzeczonej kary nagany, a pozostałym zakresie utrzymanie w mocy orzeczenia.

Odwołania od orzeczenia Sądu I instancji wnieśli również obwiniony oraz jego obrońca, zaskarżając je w całości. Obrońca zarzucił naruszenie art. 7 k.p.k. oraz art. 5 § 2 k.p.k., natomiast obwiniony adwokat M. B. błąd w

ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który nastąpił w wyniku obrazy prawa procesowego, mającym wpływ na jego treść, tj. art. 7 k.p.k. i 410 k.p.k. w zw. z art. 95n Prawa o adwokaturze oraz naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 5 § 2 k.p.k. Podnosząc takie zarzuty, które szczegółowo zostały opisane w odwołaniach, obwiniony i jego obrońca wniesli o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie M. B. od zarzucanego mu czynu.

Pokrzywdzony P. P. także wniósł odwołanie od orzeczenia Sądu I instancji, zaskarżając je w całości, zarzucając pominięcie przewinień dyscyplinarnych z § 23a ust. 4, § 27 ust. 1, § 30 ust. 1 i 2, § 43, § 49, § 50 ust. 1 i 2, § 53 i § 54 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu w zw. z art. 80 Prawa o adwokaturze, pominięcie art. 90 ust. 3 Prawa o adwokaturze, pominięcie przeprowadzenia dowodów i połączenia spraw o sygn. akt: SD-[...] oraz SD-[...] zgodnie z art. 84 ust. 1, 2 i 3 Prawa o adwokaturze, a w konsekwencji wymierzenie rażąco łagodnej kary, a także pominięcie w orzeczeniu stwierdzenia nienależytego wykonania obowiązków przez adwokata zgodnie z Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu oraz Prawa o adwokaturze. Stawiając powyższe zarzuty, pokrzywdzony wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez wymierzenie obwinionemu kary zawieszenia w czynnościach zawodowych na okres 2 lat, oraz zakazu wykonywania patronatu na okres 3 lat.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury orzeczeniem z dnia 12 czerwca 2021 r., sygn. akt WSD 51/21, zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że w miejsce orzeczonej obwinionemu kary nagany wymierzył karę pieniężną w wysokości czterokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w dacie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego (pkt I orzeczenia) oraz orzekł wobec obwinionego zakaz sprawowania patronatu na okres 2 lat (pkt II orzeczenia), w pozostałym zakresie zaskarżone orzeczenie utrzymując w mocy (pkt III orzeczenia).

Kasację od orzeczenia Sądu odwoławczego wniósł obrońca obwinionego adwokata M. B., zaskarżając je w całości, zarzucając:

„mogące mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia rażące naruszenie przepisów postępowania, a to:

- art. 6 i 374 § 1 k.p.k., w zw. z art. 458 k.p.k. i w zw. z art. 95n pkt 1 Prawa o adwokaturze poprzez uniemożliwienie obwinionemu uczestnictwa w rozprawie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego i pominięcie jego wniosku o odroczenie rozprawy w sytuacji należytego, zgodnego z art. 93b ust 2 i ust. 5 Prawa o adwokaturze usprawiedliwienia przyczyn niemożności jego stawiennictwa na rozprawie,
- art. 5 § 2 k.p.k. i art. 7 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k., poprzez rozstrzygnięcie wszystkich wątpliwości na niekorzyść skazanego i dokonanie oceny dowodów z naruszeniem zasad logiki i doświadczenia życiowego”,

a ponadto rażąco niewspółmierność wymierzonej obwinionemu kary.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca obwinionego wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu Adwokatury do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja, jako oczywiście bezzasadna, podlegała oddaleniu na posiedzeniu zgodnie z art. 535 § 3 k.p.k.

Zarzut naruszenia art. 6 k.p.k. i 374 § 1 k.p.k. nie zasługiwał na uwzględnienie. Z treści art. 374 § 1 k.p.k. stosowanego odpowiednio w postępowaniu dyscyplinarnym wynika prawo obwinionego do udziału w rozprawie. Niemniej jednak rozprawę pod nieobecność obwinionego, którego udział w rozprawie nie był obowiązkowy, można prowadzić, o ile zostanie on prawidłowo zawiadomiony o jej czasie i miejscu (zob. wyrok SN z dnia 11 stycznia 2023 r., sygn. akt V KK 527/22). W niniejszej sprawie zarówno obwiniony, jak i jego obrońca, zostali prawidłowo zawiadomieni o rozprawie odwoławczej przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym Adwokatury (k. 22-25 akt). Obwiniony przedstawił zaświadczenie o niezdolności do stawienia się przed tym Sądem w dniu 12 czerwca 2021 r. Co prawda Sąd odwoławczy mylnie uznał, że z treści zaświadczenia nie wynika, jakoby obwiniony nie mógł stawić się na rozprawę (choć wprost przesądza o tym pkt 1 zaświadczenia), jednak bez względu na powyższe prowadzenie sprawy pod nieobecność obwinionego nie naruszało art. 6 k.p.k.

i art. 374 § 1 k.p.k. Należy bowiem spostrzec, że w rozprawie odwoławczej nie uczestniczył – mimo prawidłowego zawiadomienia – obrońca obwinionego, który swojej nieobecności nie usprawiedliwił. Nic zatem nie stało na przeszkodzie, by obrońca obwinionego brał udział w czynnościach postępowania dyscyplinarnego przed Sądem II instancji. Skoro zaś obrońca nie uczestniczył w rozprawie, to nie doszło w sprawie do naruszenia prawa obwinionego do obrony. Należy przy tym dodać, że podczas rozprawy odwoławczej nie było prowadzone postępowanie dowodowe, a ten sam obrońca, adwokat W. S., uczestniczył wraz z obwinionym w obu terminach rozprawy przed Sądem I instancji (k. 641-647 oraz 673-675 akt). Brak obecności obwinionego na rozprawie odwoławczej nie miał zatem wpływu na przebieg postępowania, obrońca tego nie wykazał.

Drugi zarzut kasacyjny został skonstruowany nieprawidłowo. Ze względu na rozłączny charakter nie jest możliwe jednoczesne podnoszenie w zarzucie obrazy art. 5 § 2 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. W sytuacji, gdy sąd przeprowadzi postępowanie w sposób pełny, kompletny i podda zebrane dowody ocenie spełniającej rygory art. 7 k.p.k., to zastosowanie zasady z art. 5 § 2 k.p.k. może nastąpić, gdy tak przeprowadzona ocena dowodów potwierdzi istnienie wciąż niedających się - w oparciu o nią - usunąć wątpliwości (zob. np. postanowienie SN z dnia 14 grudnia 2022 r., sygn. akt IV KK 497/22). Ponadto, wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd odwoławczy nie dokonywał oceny dowodów, a jedynie – w granicach wyznaczonych przez art. 433 § 1 k.p.k. – przeprowadzał kontrolę instancyjną orzeczenia Sądu I instancji. Analiza argumentacji mającej przemawiać za zasadnością zarzutu kasacyjnego (s. 3-4 kasacji) prowadzi do wniosku, że obrońca obwinionego kwestionował ustalenia faktyczne w sprawie. To zaś w postępowaniu kasacyjnym jest niedopuszczalne (zob. odpowiednio stosowany art. 523 § 1 k.p.k.; postanowienie SN z dnia 9 marca 2005 r., sygn. akt SDI 4/05).

Jeśli zaś chodzi o zarzut rażącej niewspółmierności kary, to skarżący w żaden sposób nie uzasadnił, że Sąd odwoławczy uchybił jakimkolwiek przepisom. Przyjęcie rażącej niewspółmierności kary zakłada, że na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można przyjąć, że zachodzi wyraźna - nie dająca się zaakceptować - różnica między karą

wymierzoną a karą, jaką należałoby wymierzyć w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary (zob. np. wyrok SN z dnia 27 października 2022 r., sygn. akt I KK 173/22). Chodziłoby m.in. o sytuacje, w których kara orzeczona nie uwzględnia w należyty sposób stopnia społecznej szkodliwości przypisanego czynu oraz nie realizuje wystarczająco celu kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego (zob. np. wyrok SN z dnia 27 września 2012 r., sygn. akt SNO 39/12). Na skarżącym spoczywa ciężar wykazania, że w sprawie zachodziły takie okoliczności, które w kontekście kary nie zostały wzięte pod uwagę przez Sąd odwoławczy albo nie nadano im należytego znaczenia. Tymczasem w sprawie obrońca obwinionego ograniczył się do podniesienia w zarzucie rażącej niewspółmierności kary, nie opisując na czym miałyby ona polegać. Z kolei w uzasadnieniu jedyną przedstawioną przez obrońcę racją, która miałyby przemawiać zdaniem skarżącego za zasadnością zarzutu, był sam fakt wymierzenia kary surowszej przez Sąd odwoławczy. Wobec powyższego należy uznać, że skarżący nie podjął nawet próby wykazania okoliczności świadczących o niewspółmierności kary w stopniu rażącym, a tym samym zarzut nie mógł zostać uwzględniony.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.